

Vastaukset vuoden 2022 talousarvioneuvottelujen pöytäkirjamerkintöihin

1. Kotoutustoiminnan vaikuttavuutta ja työllisyyskoulutuksen käynnistystoimenpiteiden onnistumista seurataan, etenkin kaupungin, Omnian ja muiden toimijoiden yhteistyötä ja tehtäväjakoja. Erityisesti luottamushenkilöhallinnolle tarvitaan tarkempaa tietoa suomen-, ruotsin- ja englanninkielisen koulutuksen saatavuudesta eri kohderyhmille, kuten niille maahanmuuttajataustaisille, joiden kotoutumiskoulutus on jo päättynyt tai jotka tarvitsevat erityistä tukea. **Konsernihallinto / Elinvoiman tulosalue/ työllisyyspalvelut**
2. Selvitetään, mitä mielenterveys- ja muita vastaavia palveluja voidaan kehittää kaupungin toimintojen (esim. Nupoli) sekä eri järjestöjen, HUS:n ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Selvitetään terapiatakuun käyttöönottoa ja mahdollinen espoolaisia koskevan kokeilun toteuttamismahdollisuudet. **Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vastaus

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa terapiatakuu toteutetaan Espoossa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella osana Terapiat etulinjaan –toimintamallia (TE-toimintamalli). Toimintamallissa keskeisiä elementtejä ovat vakioitu ja myös sähköisesti toteutettavissa oleva hoidontarpeen arviointi terapia-/interventionnavigaattorin avulla ja ns. ensilinjan lyhytterapia, jota tarjotaan niille potilaille, jotka siitä navigaattorin mukaan saattavat hyötyä. TE-toimintamallilla pystytään parantamaan hoidon saatavuutta ja saavutettavuutta ja tarjoamaan paremmin potilaan oireenmukaista hoitoa nopeammin.

Erikoissairaanhoidon ja eri järjestöjen kanssa Espoon mielenterveys- ja päihdepalvelut tekee jo nyt laajaa ja tiivistä yhteistyötä. Näiden yhteistyömuotojen lisäksi kaupunki hankkii yksityisiltä palvelutuottajilta palveluja täydentämään ja lisäämään omaa palvelutuotantoa.

Myös lasten ja nuorten osalta terapiatakuu toteutuu Terapiat etulinjaan -toimintamallin kautta. Lasten ja nuorten varhaiseen tukeen ja hoitoon jalkautetaan useita lyhytinterventioita ja lisäksi sujuvoitetaan koko hoitoketjun toimintaa mm hoidon porrastuksen ja yhteistyön tiivistämisen kautta.

3. Budjettikirjan mukaan väestön vanheneminen kiihtyy. Yli 75-vuotiaiden väestöosuus kasvaa 12 100 hengellä eli 66 % vuoteen 2030 mennessä. Vanhusten palveluiden osalta kaupungin tulisi kohdentaa resursseja pelkän tehostetun/ympäri vuorokautisen hoivan lisäksi myös tukipalveluihin ja ns. ennaltaehkäisevään toimintaan. Lisäksi tulisi jatkossa syventää yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa. Tästä kokonaisuudesta sekä Elä ja Asu palvelutalojen rakentamisesta kaupungin ja/tai yksityisten toimesta Espoon eri osiin laaditaan selvitys, jolla vauhditetaan tarvittavia investointeja. **Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vastaus

Suurin osa ikääntyneestä väestöstä ei käytä vanhusten palveluita, vaan he toimivat yhteiskunnassa kuten muukin aikuisväestö. Täten vanhusten palvelujen tarvetta ennaltaehkäisevän toiminnan painopiste on kunnan ja yksityisten hyvinvointia tukevissa palveluissa. Tähän osallistuvat myös vanhusten palvelukeskukset, joissa koronan aiheuttamien sulkujen jälkeen on syvennetty yhteistyötä järjestöjen (mm. päihdejärjestöt) kanssa. Tavoitteena on kehittää yhdessä matalan kynnyksen palveluita ikääntyneille. Yksityiset palveluntuottajat ovat myös mukana tuottamassa ennaltaehkäiseviä palveluita ja Seniorineuvonta Nestorista voidaan ohjata myös näiden palveluiden piiriin. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa on varmistettava, että kuntien, hyvinvointialueen, kolmannen sektorin, järjestöjen ja yksityisten toimijoiden yhteistyö ennaltaehkäisevässä toiminnassa jatkuu saumattomasti ja että sitä kehitetään myös jatkossa yhteistyössä. Tämä suunnittelu on jo aloitettu osana hyvinvointialueen valmistelua.

Tällä hetkellä Elä ja asu -seniorikeskuksia on Kauklahdessa, Leppävaarassa ja Soukassa sekä Vihrelaakson ja Taavin muistipalvelukeskuksessa. Tehostetun palveluasumisen tarvetta on selvitetty eri kaupunkikeskuksissa nykyiseen tarjontaan ja väestöennusteeseen pohjaten. Tehostetun palveluasumisen paikkoja tarvittaisiin Espoossa 398 paikkaa lisää vuoteen 2029 mennessä, jos 75 vuotta täyttäneiden peittävyys olisi 6 %. Suurin paikkojen tarve tulee olemaan Tapiolan ja Espoonlahden alueilla, joten asumisen erilaisia ratkaisuja tulee tarkastella kokonaisuutena. Alueellisista Elä ja asu -seniorikeskuksista on tehty päätös vuonna 2008 (sotelautakunta) ja niistä löytyvät maininnat myös valtuuston hyväksymissä ikääntymispoliittisissa ohjelmissa (2009–2015 ja 2016–2021). Matinkylän Elä ja asu -seniorikeskuksen hankesuunnitelma on tehty 2016 ja kaava sekä tontti sille on varattuna. Kuitenkin Elä ja asu -seniorikeskukset on otettu pois varsinaisesta investointiohjelmasta ja Matinkylän Elä ja asu -seniorikeskus on tällä hetkellä ainoastaan selvityskohteena. Elä ja asu -seniorikeskusten rakentaminen on viivästynyt hyvinvoinnin ja terveyden toimialaan liittymättömistä syistä. On kuitenkin huomioitava, että tälläkin hetkellä tehostetun palveluasumisen paikkoja on tyhjillään, koska henkilöstömitoituksen vaatimaa työntekijämäärää ei ole saatavilla. Hyvinvointialueella tulee kuitenkin varmistaa, että se investoi ja tuottaa jatkossakin tehostettua palveluasumista, jotta sen riippuvuus yksityisistä palveluntuottajista pysyy kohtuullisena.

Elä ja asu -seniorikeskusten investointipäätökset tehdään LU hyvinvointialueella ja paikkatarvetta alueella tulee tarkastella kokonaisuutena. Toteutuessaan Elä ja asukeskusten toteutuksessa tulee varmistaa, että tarjolla on myös vapaarahoitteisia vaihtoehtoja.

4. Selvitetään, erityisesti Espoon Asunnot Oy:n mahdollisuuksia tarjota työsuhteasuntoja osana kaupungin henkilöstön saatavuuden parantamista ongelmallisille työvoima-aloille.
Konsernihallinto/Henkilöstöyksikkö / Kaupunkiympäristön toimiala

5. Varhaiskasvatuksen henkilöstön pysyvyyttä ja rekrytointeja sekä monimuoto-opintojen lisäämismahdollisuutta selvitetään. Lisäksi tutkitaan mahdollisuus palkata päiväkotiapulaisia helpottamaan henkilöstön jaksamista. **Kasvun ja oppimisen toimiala/varhaiskasvatus**
6. Kaupungin ja kaikkien kaupunkilaisten aktivoimisessa saavuttamaan YK:n SDG-tavoitteet vuonna 2025 laaditaan osa-alueittain toimenpidesuunnitelmat, esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa oman lähialueen siisteydessä, luonnonsuojelussa ja muissa toiminnoissa sekä kierrätyksen tehostamiseksi kouluissa yhdessä siivouspalvelujen kanssa. Suunnitelmia ja toimenpiteitä käsitellään myös luottamushenkilöelimissä. **Konsernihallinto / Elinvoiman tulosalue / Kasvun ja oppimisen toimiala / Kaupunkiympäristön toimiala**
7. Laaditaan suunnitelma kaupungin, kuntalaisten, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten yhteistyöstä, jolla Espoon alueelle istutetaan suunnitelmallisesti puita, pensaita ja muita kasveja osana ilmastonmuutostoimia sekä kaupunkimaisten ja luonnonmukaisten tilojen vehreyttä, viihtyisyyttä ja kauneutta. Samalla tarjotaan tukea vieraslajien torjuntaan. **Kaupunkiympäristön toimiala**
8. Kaupunkilaisilta tulee paljon palautetta pysäköintipaikkojen riittämättömyydestä. Kaupungilta tarvitaan nopeampaa reagointia ongelmien ennaltaehkäisyä ja myös kun ongelmia ilmenee. Yhteistyötä tarvitaan tilapalveluiden, kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan sekä yritysten ja järjestöjen kesken. Toimivat ratkaisut on varmistettava esim. Matinkylän urheilupuiston sekä kaupungin terveysasemien, etenkin Kilon terveysaseman pysäköintipaikkojen tarpeisiin. Helppoja joustavia ratkaisuja voivat olla myös määräaikainen pysäköintikiekko ja pysäköintiluvat määriteltäville kohderyhmille. **Kaupunkiympäristön toimiala**
9. Espoo-tarinan mukaan kaupunki sopeutuu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Tämä edellyttää mm. riskianalyysin laadintaa osatekijöittäin koko pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Tämän osana selvitetään erilaisten vettäläpäisevien materiaalien käyttömahdollisuudet ja -kohteet kaupunkiympäristön rakentamisessa hulevesiongelman hillitsemiseksi. **Kaupunkiympäristön toimiala**
10. Kaupunginhallituksen käsittelyyn tuodaan selvitys, miten yhteistyössä valtion kanssa saadaan jo lähivuosina aikaan vaiheittain etenevä Vihdintien ja sen lähialueiden katuverkon ja kevyenliikenteen toimivuuden parannussuunnitelma ja toimenpiteiden toteutus. **Kaupunkiympäristön toimiala**
11. Koulujen ja päiväkotien sijaintipaikkojen suunnitteluun laaditaan täydennys myös Kehä III pohjoispuolisten POKE-alueiden osalta, kun alueiden lapsimäärät kasvavat. Lasten koulu- ja varhaiskasvatuspaikkojen pitkäkestoinen tarve otetaan kaikessa toiminnassa huomioon, esim. pienten koulujen kuten Rödsborgs skola ja Pakankylän koulu käyttö ja niitä tukeva

asemakaavoitus ja asuntorakentaminen. **Kasvun ja oppimisen toimiala /
Kaupunkiympäristön toimiala**

12. Tehdään tarveselvitys Mattilidenin peruskoulun ja lukion lisätilarpeesta ja nykyisen koulukokonaisuuden kehitysmahdollisuuksista. Varmistetaan FOCUS Mattiliden-hankkeen eteneminen mahdollisimman nopealla aikataululla. **Kasvun ja oppimisen toimiala /
Kaupunkiympäristön toimiala**
13. Liikunnan ja kulttuurin harrastusmahdollisuuksien kehittämisessä tavoitteena on, että mahdollisimman moni löytää mieluisan harrastuksen. Lisätään monipuolista tarjontaa. Koronatilanteen epävarmuus voi aiheuttaa myös ensi vuonna merkittäviäkin ongelmia mm. kulttuurin ja liikunnan aloilla. Kaupungin on syytä varautua mahdollisesti tarvittaviin tukiyms. toimiin etenkin lasten ja nuorten harrastustoimien osalta. **Elinvoiman
tulosalue/liikunta ja kulttuuri**
14. Kulkukeskuksen toimintamuodot ovat edelleen valmistelun kohteena. Uusia ratkaisuja on syytä kiirehtiä ja valmistelussa on huomiota kiinnitettävä ennen kaikkea palvelun luotettavuuteen, erityiskohteena etenkin vammaisten ja muiden erityisryhmien palvelun sujuvuus. **Konsernihallinto/logistiikka / Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vastaus

Vammaisten ja ikääntyneiden kuljetuspalvelujen järjestämistä on valmisteltu osana tulevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua. Aluehallitus päätti kokouksessaan 21.6.2022, että hyvinvointialueen vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten järjestämiskäytännön valmistelua tulee jatkaa asiakkaita osallistaen ja arvioiden alueen eri kuntien tarpeet. Siirtymävaiheessa ja uuden ratkaisun valmistelun ajan vuonna 2023 kuljetuspalvelut järjestetään siirtyvien sopimusten mukaisesti kunta- tai aluekohtaisina ratkaisuin palvelujen turvallisuus varmistuen. Espoossa käytössä olevan ratkaisun osalta toteutetaan vain välttämättömät toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa ratkaisun lainmukaisuus vuonna 2023 uuden ratkaisun valmistelun ajan. Lisäksi aluehallitus päätti, että sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain uuden ratkaisun mukaiset välitys- ja kuljetuspalvelut kilpailutetaan jatkossa koko Länsi-Uudenmaan alueelle kokonaishankintana monituottajamallin mukaisesti. Hankinnassa huomioidaan alueelliset tarpeet ja olemassa olevat sopimukset, ja sen periaatteet tuodaan aluehallitukselle päätettäväksi. Vaikuttamistoimielimiltä pyydetään lausunnot ennen päätöksentekoa. Aluehallitukselle tuodaan Espoon väliaikaisratkaisun toimivuudesta säännöllisesti seurantatietoja.

Päätöksen mukaisesti Espoo kilpailuttaa kuljetuspalvelun välityskeskuksen eli ns. operaattoritoiminnan viivytyksettä. Vammaisneuvostot ovat lausunnoissaan pitäneet tärkeänä, että kuljetusten tilaus on saavutettavaa, nopeaa, sujuvaa sekä kuljetus tulee nopeasti, oikeaan aikaan, asiakkaan tarvitsemalla kalustolla ja kuljettajat ovat ammattitaitoisia sekä osaavat kohdata eri lailla vammaiset asiakkaat. Nämä huomioidaan

sekä Espoon välityskeskuksen hankinnassa että hyvinvointialueen tulevan järjestämismallin valmistelussa.

15. Varmistetaan kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rajapinnassa toimivan ruotsinkielisen koordinaattorin toiminta, jossa painottuvat ruotsinkielisten palvelujen innovatiiviset kehitystoimet ja saatavuus Espoon alueella. Tavoitteena on kaupunkilaisten ruotsinkielisten palvelupolkujen parantaminen. **Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vastaus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle tulee ruotsinkielinen yksikkö, jonka tehtävänä on varmistaa ruotsinkielisten palvelujen saatavuus koko hyvinvointialueella.

Valmisteluvaiheessa kieliaspekti on huomioitu Länsi-Uudenmaan eri kehittämissuunnitelmissa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen myötä ruotsin kielen asema vahvistuu ja mahdollisuus varmistaa palvelujen saatavuus ruotsin kielellä kasvaa. Riippuvuuksia on kuitenkin paljon ja se vie aikaa ennen kuin yhteistyön tuoma synergiahyöty näkyy konkreettisesti Espoon alueen asiakkaille.

16. Selvitetään mahdollisuudet hoitaa Espoonlahden alueella osa terveystalouksista alueella olevien tarkoitukseen sopivien tilojen avulla, esim. Espoon Lähimmäispalveluyhdistys ry:n Puistokartanon kanssa. HSL:n kanssa selvitetään tarpeellisten linjastomuutosten mahdollisuuksia. **Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala**

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vastaus

Terveysasematoiminnan henkilöstön levittäminen useampaan yksikköön, kuin missä nyt toimitaan, lisää palvelun häiriöalttiutta ja vähentää henkilöstön tehokasta hyödyntämistä sekä lisää kustannuksia huomattavasti. Espoonlahden terveysaseman väistö Matinkadulle on mahdollistanut ambulanssitason päivystystoiminnan pyörittämisen sekä koronaposiivisten potilaiden turvallisen hoitamisen.

Mikäli osa tästä henkilöstöstä jaettaisiin vielä uusiin tiloihin, tulisi päälle turvallisuus-, IT-rakenne-, laite-, välineistö-, siivous- ja vaatehuoltokustannukset. Lisäksi mikäli henkilöstössä tapahtuisi normaaleja sairaspöissaoloja, ei toimintaa voitaisi toteuttaa samoin kuin Matinkadulla voidaan yksittäisten henkilöiden sairaspöissaolot huomioida ja palvelu organisoida kokonaistoimintaa hieman muuttamalla.

17. Karatalon käyttö jatkuu nuorisotoimen toimesta. Uutta toimintamallia selvitetään kumppanuusperiaatteella. Selvitetään mahdollisuudet käyttää Karataloa Espoon monituottajamallin kehityskohteena: mitä toiminnan järjestämisen erilaisia muotoja voitaisiin saada aikaan ja kehittää paikallisten asukkaiden, järjestöjen, yksityisten yrittäjien ja muiden toimijatahojen kanssa? **Kasvun ja oppimisen toimiala/nuorisopalvelut**

18. Osana Espoon kirjastoverkon pitkän aikavälin toiminnan järjestelyä selvitetään myös kaupungille toiminnallisesti ja taloudellisesti kevyitä toimintamuotoja. Soukan kirjaston toiminnan jatkamisesta toisissa tiloissa Soukan alueella tehdään selvitys.

Elinvoiman tulosalue/ kulttuuri

19. Tehdään suunnitelma siitä, miten Pohjois-Espoon nuorten palveluja ja liikunnan olosuhteita kehitetään. **Kasvun ja oppimisen toimiala/nuorisopalvelut / Elinvoiman tulosalue/liikunta**